

Program för deltagande och bedömning

Projektnummer 25008486

Korsholms kommun
Delgeneralplan för Helsingby–Toby

Datum
Skreven av
Version

12.6.2023
Maria Kirveslahti, Maritta Heinilä
Utkast

KORSHOLMS KOMMUN
MUSTASAAREN KUNTA

SWECO

I programmet redogörs i enlighet med 63 § i markanvändnings- och bygglagen för hur deltagande och växelverkan samt planens konsekvensbedömning sker i planprocessen.

Programmet för deltagande och bedömning kan preciseras och kompletteras vid behov under planeringsprocessens gång.

Innehåll

1.	Bas- och identifikationsuppgifter	5
1.1	Planeringsområdet	5
2.	Mål	6
2.1	Riksomfattande mål för områdesanvändningen	6
2.2	Korsholms kommuns mål	8
2.3	Mål som uppkommit under planeringens gång	9
3.	Planeringssituationen	10
3.1	Landskapsplan	10
3.1.1	Österbottens landskapsplan 2040	10
3.1.2	Österbottens landskapsplan 2050	14
3.2	Generalplan	15
3.2.1	Strategisk generalplan	15
3.2.2	Generalplanering	16
3.3	Detaljplan	16
3.4	Utredningar som ska göras för planarbetet	17
3.5	Övriga planer och utredningar	17
3.5.1	Byggnadsordning	17
3.5.2	Miljöskyddsföreskrifter	17
3.5.3	Kommunstrategi	17
3.5.4	Visionsplan för Helsingby–Toby område	17
3.5.5	Utvecklingsplan för Södra Korsholm	19
3.5.6	Övriga utredningar som utnyttjas i planarbetet	19
4.	Arbetskedan och tidsschema	20
4.1	Information	20
4.2	Planläggningens skeden	20
4.2.1	Startskedet	20
4.2.2	Beredningsskedet	21
4.2.3	Förslagsskede	21
4.2.4	Godkännande	21
4.2.5	Planen träder i kraft	21
5.	Intressenter	22
6.	Konsekvensbedömning	23
6.1	Influensområde	23
6.2	Konsekvenser som ska bedömas	23
7.	Kontaktuppgifter	24

1. Bas- och identifikationsuppgifter

Planens namn: Helsingby–Toby delgeneralplan.

Planens syfte: att utarbeta en delgeneralplan med rättsverkningar, planarbetet har inletts på kommunens initiativ.

1.1 Planeringsområdet

Delgeneralplanen berör byarna Helsingby, Toby och Karkmo som inte har någon tidigare delgeneralplan. Planområdet ligger i den östra delen av Korsholms kommun, cirka 11 kilometer sydost om Smedsby kommuncentrum. I nordväst gränsar planområdet till Vasa stad och i sydost till Laihela kommun. Området korsas av riksväg 3 (Laihelavägen) och järnvägen Vasa–Seinäjoki. Riksväg 8 (Björneborgsvägen) går på den västra sidan av området. På den nordvästra sidan av planeringsområdet har det planlagts ett omfattande batterifabriksområde för företag inom energiteknologibranschen som går under projektnamnet GigaVasa. I västra kanten av detta område planeras landsvägsförbindelsen Vikby-Martois, senare riksväg 8.

I det område som ska delgeneralplaneras bor cirka 1418 personer (2022). Planeringsområdet klassas både som tätorts- och glesbygdsområde. Helsingby–Toby centrumområde, som ligger i planområdets västra kant, har i kommunens strategiska generalplan anvisats som ett av fem starka serviceområden i Korsholm. I övrigt består planeringsområdet i nuläget till största delen av jord- och skogsbruksdominerat område.

Planområdets yta är cirka 4 500 hektar.

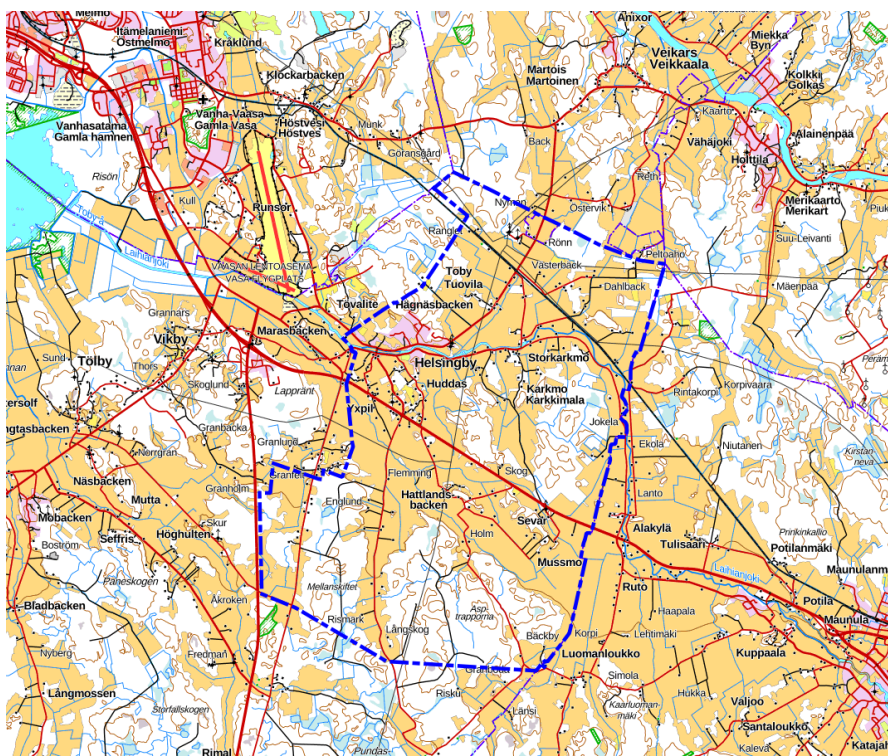

Bild 1. Planområdets gränser med blå streckad linje på Lantmäteriverkets grundkarta.

2. Mål

2.1 Riksomfattande mål för områdesanvändningen

De riksomfattande målen för områdesanvändningen är en del av systemet för planeringen av områdesanvändningen i enlighet med markanvändnings- och bygglagen (MBL). Enligt MBL ska målen beaktas och uppnåendet av dem främjas i landskapets planering, kommunernas planläggning och statliga myndigheters verksamhet.

Statsrådet har fattat beslut om de riksomfattande målen för områdesanvändningen 2000 och målen har reviderats 2008. De riksomfattande målen för områdesanvändningen har förnyats och de förnyade målen trädde i kraft 1.4.2018.

Målen för områdesanvändningen bidrar till att stävja utsläpp som uppstår i samhällen och genom trafiken, att trygga naturens mångfald och kulturmiljövärden samt att förbättra möjligheterna att förnya näringar. Målen gör det också möjligt att anpassa sig till följderna av klimatförändringen och extrema väderfenomen.

Målen för områdesanvändningen har i uppgift att:

- säkerställa att omständigheter av nationellt intresse beaktas i landskapens och kommunernas planläggning samt i de statliga myndigheternas verksamhet,
- bidra till att målen för markanvändnings- och bygglagen samt för planeringen av områdesanvändningen uppnås, av vilka de viktigaste är en god livsmiljö och en hållbar utveckling,
- fungera som redskap för förhandsstyrningen av planläggningen i markanvändningsfrågor av riksintresse och
- främja genomförandet av internationella avtal i Finland.

De riksomfattande målen för områdesanvändningen behandlar följande helheter:

1. Fungerande samhällen och hållbara färd sätt
2. Ett effektivt trafiksystem
3. En sund och trygg livsmiljö
4. En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar
5. En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar

På planeringsområdet ligger Toby stenbro från 1781, vilken är medtagen i Museiverkets förteckning över kulturmiljöer av riksintresse (en del av de riksomfattande målen för områdesanvändningen) och av Vägförvaltningen utsedd till Museibro. Den är den näst äldsta stenbron i landet och den äldsta som fortfarande är i allmänt bruk.

Särskilda mål som berör delgeneralplanen

Delgeneralplanen för Helsingby–Toby berörs framför allt av följande riksomfattande mål för områdesanvändningen:

- Förutsättningar skapas för en koldioxidsnål och resurseffektiv samhällsutveckling, som i främsta hand stöder sig på den befintliga strukturen.
- Tillgängligheten i fråga om tjänster, arbetsplatser och fritidsområden för de olika befolkningsgrupperna främjas. Gång- och cykeltrafik samt kollektivtrafik främjas.

- Det riksomfattande trafiksystemets funktionsduglighet och resurshushållning främjar man genom att i första hand utveckla befintliga trafikförbindelser och nätverk. Förutsättningarna för rese- och transportkedjor som grundar sig på sam användning av olika transportformer och trafik tjänster samt fungerande knutpunkter inom gods- och persontrafiken säkerställs. Ett av de riksomfattande målen för områdesanvändningen är att trygga kontinuiteten av internationellt och nationellt betydande trafik- och kommunikationsförbindelser och möjligheterna att utveckla dem samt möjligheterna att utveckla internationellt och nationellt betydande hamnar, flygplatser och gränsövergångsplatser.
- Man förbereder sig på extrema väderförhållanden och översvämningar samt på verkningarna från klimatförändringen. Nytt byggande placeras utanför översvämningens riskområden eller hanteringen av översvämningens risker säkerställs på annat sätt.
- Olägenheter för miljön och hälsan som orsakas av buller, vibrationer och dålig luftkvalitet förebyggs.
- Bevarandet av områden och ekologiska förbindelser som är värdefulla med tanke på naturens mångfald främjas. Det sörs för att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation samt för att nätverket av grönområden består.
- Det sörs för att sammanhängande odlings- och skogsområden som är viktiga för jord- och skogsbruket samt områden som är viktiga för den samiska kulturen och de samiska näringarna bevaras.

Markanvändnings- och bygglagen håller som bäst på att revideras. Till de huvudsakliga målen med reformen hör ett klimatneutralt samhälle, stärkande av naturens mångfald, bättre kvalitet på byggandet och främjande av digitaliseringen. Riksdagen godkände bygglagen 1.3.2023 och den träder i kraft 1.1.2025.

Den nya naturvårdslagen (i kraft 1.6.2023)

Nytt i naturvårdslagen är till exempel starkare skydd av naturtyper genom strikt skydd, frivillig ekologisk kompensation och Finlands naturpanels roll. Även anpassningen till klimatförändringen har nedtecknats som lagens mål. Dessutom har malmletning förbjudits helt i nationalparker och naturreserverat. Förutsättningarna för malmletning skärps i andra statliga skyddsområden. I den nya lagen har bestämmelser som berör naturskyddsområden till stor del bevarats oförändrade men avlägsnade av invasiva arter som är skadliga för Finlands natur har underlättats.

Enligt 1 § i naturvårdslagen är syftet med lagen att:

- 1) trygga den biologiska mångfalden,
- 2) värna naturens skönhet och landskapets värde,
- 3) främja anpassning till klimatförändringen,
- 4) stödja hållbart utnyttjande av naturtillgångarna och av naturmiljön,
- 5) öka medborgarnas naturkännedom och miljömedvetenhet,
- 6) främja naturforskningen.

För att förverkliga de syften som avses i 1 mom. ska naturvården utformas så att en bevarandestatus som är gynnsam för landets naturtyper och vilda arter kan uppnås och bibehållas.

2.2 Korsholms kommuns mål

Kommunens främsta mål är att genom en delgeneralplan skapa möjligheter för en hållbar samhällsstruktur som beaktar områdets särdrag. Samhällsstrukturen ska möjliggöra en trivsam levnadsmiljö för de nuvarande och kommande invånarna i området.

Mållåret för delgeneralplanen är 2040. Korsholms framtids- och utvecklingssektion har 9.6.2022 § 24 tagit ställning till delgeneralplanens mål och de har tecknats enligt följande:

Planen ska utnyttja och förtäta den nuvarande samhällsstrukturen, möjliggöra alternativa boendeformer och stärka den befintliga servicestrukturen. För att beakta odlingsbehoven i basnäringarna och det befintliga kulturlandskapet tillräckligt är det viktigt att nybyggnation främst styrs till åkrarnas byggbara randområden, såsom kanten av skogar och skogssluttningar. På detta sätt kan man också undvika att anvisa byggande till översvämningskänsliga delområden och samtidigt beakta kulturlandskapets särdrag på ett ändamålsenligt sätt. Planläggningsområdet ska främst stöda sig på befintliga och planerade arbetsplatsområden i närheten. Planen ska möjliggöra en balanserad utveckling av antalet invånare. Baserat på den strategiska generalplanen är strävan att få cirka 1 000 nya invånare i Östra och Södra Korsholm fram till 2040. Med beaktande av att Helsingby anvisats som ett av fem starka serviceområden i den strategiska generalplanen ska även största delen av den önskade befolkningen anvisas till Helsingby–Toby centrumområde.

I planarbetet ska dessutom följande prioriteras:

- En trivsam boendemiljö där särdragen i varje tätorts- och glesbygdsområde beaktas
 - Helsingby ska utvecklas och förtätas som ett starkt område för service med beaktande av dess särdrag, bland annat genom att undersöka möjligheterna till olika boendeformer i omgivningen av skolområden och i riktning mot idrottsplanen
 - Behoven i de glesbygdsliknande områdena ska beaktas/utvecklas och tillgodoses
 - Åkrarna ska bevaras obebyggda och nybyggnation ska styras till skogsbryn eller till skogbevuxna områden och till de centrala delarna av Helsingby och Toby
- God service och mångsidigt näringsliv
 - förutsättningarna för befintlig service beaktas/utvecklas
 - förutsättningarna för basnäringar beaktas/utvecklas
 - förutsättningar för en gynnsam arbetsmiljö skapas kring sekundära näringar
 - förutsättningar skapas för distansarbete
- Fungerande trafikförbindelser
 - smidiga trafikströmmar främjas
 - förutsättningarna för gång- och cykeltrafik förbättras
- Planområdet som helhet
 - ett vidsträckt landskap i en ren miljö
 - skapar förnuftiga möjligheter till fritidsverksamhet och rekreation
 - främjar bevarandet av naturens mångfald
 - möjliggör eventuella skötselåtgärder i Toby å
 - beaktar viktiga avrinningsrutter och fåror

2.3 Mål som uppkommit under planeringens gång

Under planprocessens gång samlas intressenternas mål så att de kan beaktas vid planeringen och konsekvensbedömningen.

3. Planeringsituationen

3.1 Landskapsplan

3.1.1 Österbottens landskapsplan 2040

Österbottens landskapsplan 2040 godkändes vid landskapsfullmäktiges möte 15.6.2020 och landskapsstyrelsen beslutade 31.8.2020 att den ska träda i kraft i enlighet med 201 § i markanvändnings- och bygglagen. Mot landskapsstyrelsens beslut inlämnades två besvär av vilka det ena förkastades genom förvaltningsdomstolens beslut. Genom förvaltningsdomstolens beslut förkastades ett område för vindkraft (tv) som reserverats utanför Sideby ur landskapsplanen. Österbottens landskapsplan 2040 vann laga kraft 8.1.2022. Österbottens landskapsplan 2040 ersätter Österbottens landskapsplan och dess etapplandskapsplaner.

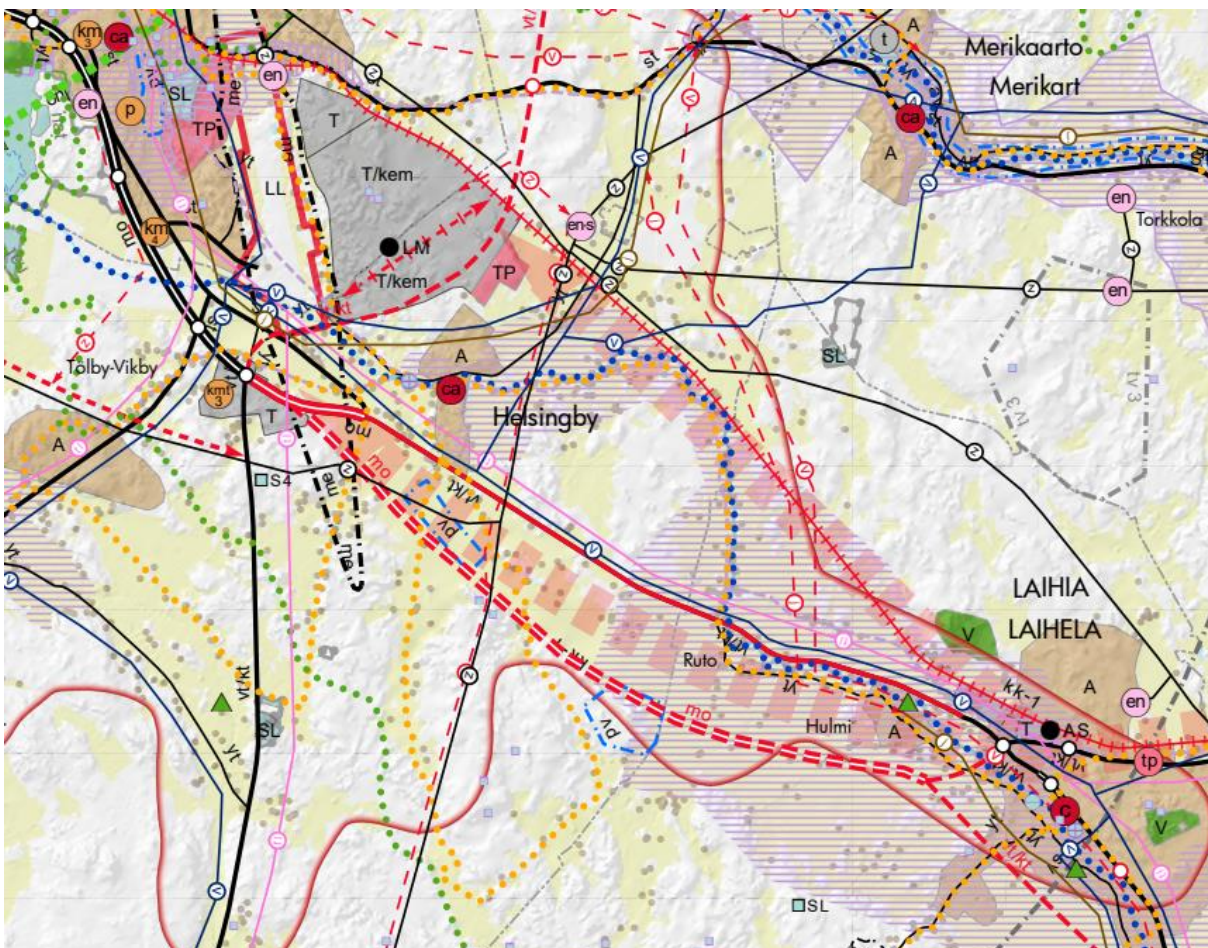

Bild 2. Utdrag ur gällande Österbottens landskapsplan 2040.

I Österbottens landskapsplan 2040 anvisas följande beteckningar till det område som ska delgeneralplaneras:

Planeringsområdet berörs av följande utvecklingsprincipbeteckning i landskapsplanen:

- Vasa-Seinäjoki utvecklingszon (ljusröd streckad linje och pil).

- Planeringsbestämmelse: Zonen bör utvecklas så att pendlingen inom den främjas. Särskild vikt bör fästas vid utveckling av fungerande rese- och transportkedjor och deras knutpunkter samt kollektiv-, gång- och cykeltrafik. Färjetrafiken över Kvarken samt flyg- och tågförbindelserna bör säkerställas. För Vasa hamn, Vasa flygplats och Vasa resecentrum samt för Storkyro, Tervajoki och Laihela anslutningsstationen bör anslutningstrafiken och tillgängligheten utvecklas.
- Vasa stadsutvecklingszon (kk-1)
 - Vasa bör utvecklas som landskapets centrum och som en del av det nationella nätverket av stadsregioner. För området bör utvecklas en fungerande samhällsstruktur som tryggar de ekologiska funktionerna. Landskapsstrukturen och enhetliga planeringsprinciper för en högklassig stads- och landskapsbild bör ligga till grund för allt byggande. Ny bebyggelse bör placeras så att den inte förhindrar framtida utvidgning av den enhetliga samhällsstrukturen, som bör främja ekologisk hållbarhet och biologisk mångfald samt trygga tillgången och tillgängligheten till rekreationsområden. Nya bostads- och arbetsplatsområden bör placeras fördelaktigt med tanke på utveckling av kollektiv-, gång- och cykeltrafiken. Service av regional betydelse ska styras till områden i stadens centrum eller i dess närhet.
 - Området bör utvecklas som ett internationellt sett attraktivt område för forskning och utbildning samt innovations- och företagsverksamhet. Områdets tillgänglighet bör säkerställas och utvecklas. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid de internationella förbindelserna via väg, järnväg, hamn och flygplats.
- Riktgivande eller alternativ vägsträckning (motorvägen, rv 3 på avsnittet Helsingby–Laihela)
 - Beskrivning av beteckningen: Med utvecklingsprincipsbeteckningen anvisas den alternativa vägsträckningen mellan Helsingby och Laihela (riksväg 3, förlängning av motorvägen) samt de riktgivande vägsträckningarna mellan Helsingby och Vassor (riksväg 8), Martois–Stormossen, Öjen och Malax (Sundom omfartsväg), Högnabba och Kortjärvi (stamväg 63) samt mellan Närpes och Kaskö (regional väg 676). För dessa vägsträckningar gjorts en utredning, utredningsplan eller preliminär vägplan. Vägsträckningarnas exakta läge bestäms i den mer detaljerade planeringen.
 - Planeringsbestämmelse: Den markanvändning och de åtgärder som planeras längs med vägsträckningen får inte äventyra förverkligandet av vägen. I den fortsatta planeringen bör kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas samt förutsättningar för primärproduktionen tryggas.
- Riktgivande friluftsled (Tölby–Rajavuori)
 - Planeringsbestämmelse: Mer detaljerad planering och utmärkning av friluftsleden bör ske i samarbete med markägare och myndigheter. Då friluftsleden planeras ska uppmärksamhet fästas vid dess betydelse i grönområdesstrukturen och den bör om möjligt sammanbinda rekreationsområden, rekreations- och turismobjekt, värdefulla kulturmiljöer och naturskyddsområden till samverkande nätverk på landskapsnivå. Vid planering och åtgärder bör kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas.
- Riktgivande cykelled (Vasa–Laihela–Tervajoki och Kantbacken–Pundars–Kantbacken)
 - Planeringsbestämmelse: Mer detaljerad planering och utmärkning av cykelleden bör ske i samarbete med markägare och myndigheter. Vid planering av leden ska man sträva efter att använda befintliga vägar och gång- och cykeltrafikleder. Då cykelleden planeras ska uppmärksamhet fästas vid dess betydelse i grönområdesstrukturen och den bör om möjligt sammanbinda landskapets rekreationsområden, rekreations- och turismobjekt, värdefulla kulturmiljöer och naturskyddsområden till samverkande nätverk på landskapsnivå. Vid planering och åtgärder bör kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas.
- Paddlingsled (Laihela–Toby å)
 - Planeringsbestämmelse: Mer detaljerad planering och utmärkning av paddlingsleden samt sjösättnings- och rastplatser bör ske i samarbete med markägare och

myndigheter. Vid planering och åtgärder bör kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas.

- Förbindelsebehov för kraftledning (Långskogen/Granholmsbacken)
 - Planeringsbestämmelse: Nuvarande kraftledningsgator bör i första hand användas vid förstärkning och byggande av kraftledningar. I den fortsatta planeringen bör landskaps-, kulturmiljö- och naturvärdena beaktas samt förutsättningarna för primärnäringar tryggas.
 - Planeringsrekommendation: Jordkablarna bör användas i mån av möjlighet.
- Förbindelsebehov för överföringsavlopp (Laihela–Toby)
 - Planeringsbestämmelse: I den fortsatta planeringen bör det mest ändamålsenliga alternativet för ledningen utredas med beaktande av övrig markanvändning samt landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden.
- Datakommunikationsförbindelse (Kristinestad–Närpes–Malax–Korsholm)
 - Planeringsrekommendation: Handlingsplaner på både regional och lokal nivå för att nå de strategiska målen bör uppgöras.

Beteckningar som beskriver områdenas särskilda drag i landskapsplanen och som berör planeringsområdet:

- Byggd kulturmiljö av riksintresse (Toby bro)
 - Planeringsbestämmelse: Om en områdesreserveringsbeteckning anvisas för ett område anger den beteckningen den primära markanvändningsformen i området. Vid användning av området måste det säkerställas att kulturmiljön och naturarvet bevarar sina värden. I den mer detaljerade planeringen samt vid byggande ska den byggda kulturmiljön som helhet, dess särdrag och tidsmässiga skiktning beaktas så att de värden som hänförs till den tryggas och området kan utvecklas.
- Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå (Laihela ås och Tobys ås kulturlandskap samt Laihela ådals kulturlandskap Kylänpää–Ruto)
 - Planeringsbestämmelse: Om en områdesreserveringsbeteckning anvisas för ett område anger den beteckningen den primära markanvändningsformen i området. Vid användning av området måste det säkerställas att kulturmiljön och naturarvet bevarar sina värden. I den mer detaljerade planeringen samt vid byggande ska kulturmiljön som helhet samt dess särdrag och tidsmässiga skiktning beaktas så att de värden som hänförs till den tryggas och området kan utvecklas. Målsättningen bör vara att åkrarna i området hålls öppna och används inom jordbruket samt att skogarna sköts. Med undantag av jord- och skogsbrukets behov bör byggplatser inte planeras på enhetliga åkerområden.
- Fornlämning som fredats med stöd av fornminneslagen (Middagshult, Rosenlund, Tryselbacken Storhällorna-norra)
 - Skyddsbestämmelse: Vid planering av markanvändning och åtgärder som kan inverka på fornlämningar bör man rådgöra med museimyndigheten. Bestämmelsen gäller alla fasta fornlämningar, även de som ännu inte är införda i Museiverkets fornminnesregister.
 - Planeringsbestämmelse: Vid planering av markanvändningen och åtgärder bör kulturmiljö-, landskaps- och naturvärdena beaktas.
- Kulturhistoriskt betydande vägsträckning (Strandvägen, södra delen)
 - Planeringsbestämmelse: Vid planering av markanvändning och åtgärder bör vägsträckningens landskapsmässiga och kulturhistoriska värden beaktas. Möjligheterna att använda den historiska rutten för att främja turism och rekreation bör uppmärksammas.
- Område som ingår i nätverket Natura 2000 (Furubacken)
 - Planeringsbestämmelse: Markanvändning och åtgärder bör planeras och genomföras så att sådana naturvärden för vilkas skydd området har tagits med i nätverket Natura 2000 inte försämras i betydande grad.

- Viktigt grundvattenområde eller grundvattenområde som lämpar sig för vattentäkt (Rismarken och Mössintönkkä)
 - Planeringsbestämmelse: Markanvändning och åtgärder i området och i dess närhet bör planeras så att de inte riskerar grundvattenområdets användning samt vattnets kvalitet och mängd.
 - Planeringsrekommendation: För grundvattenområdet bör uppgöras en skyddsplan.
- Flygbullerområde (Vasa flygplats)
 - Planeringsbestämmelse: Vid mer detaljerad planering får ny verksamhet som är känslig för negativ påverkan av buller inte placeras i området. Befintlig bebyggelse och annan bullerkänslig verksamhet kan finnas kvar i området.
- Hinderfri zon för flygtrafik (Vasa flygplats)
 - Planeringsbestämmelse: Den största tillåtna höjden på byggnader, konstruktioner och anordningar samt växande trädbestånd och annan växtlighet inom zonen varierar beroende på läget. Vid placering av byggnader och konstruktioner som planeras och ska uppföras på området ska kraven i 158 § i luftfartslagen beaktas. Om byggen som är högre än normalt eller som överskrider gränserna för den hinderbegränsade ytan inom zonen ska man samråda med Transport- och kommunikationsverket.

Områdesreserveringar, objekts- och linjebeteckningar i landskapsplanen som berör planeringsområdet:

- Område för centrumfunktioner, centrum med närservice (Helsingby)
 - Planeringsbestämmelse: Kommunerna och städerna ska i sin strategiska planering skapa förutsättningar för närservice i dessa centrum. Avgränsningen av centrum med närservice bör i den kommunala planläggningen utredas och anvisas.
- Område för tätortsfunktioner (Helsingby)
 - Planeringsbestämmelse: I den mer detaljerade planeringen bör området planeras i huvudsak för boende, service och arbetsplatser. En enhetligare samhällsstruktur bör främjas med hänsyn till tätortens karaktär. Bebyggelse bör inte placeras på enhetliga åkerområden ifall den inte gör tätortsstrukturen mer enhetlig. Kollektivtrafiken och nätverket av gång- och cykeltrafikleder bör utvecklas för att förbättra tillgängligheten till offentlig och kommersiell service samt rekreationsområden. Kompletterande byggande bör anpassas till den befintliga bebyggelsen samt till kulturmiljö-, landskaps- och naturvärdena. Avsikten är att området detaljplaneras.
- Område för arbetsplatser (Granholmsbacken)
 - Planeringsbestämmelse: I den mer detaljerade planeringen ska uppmärksamhet fästas vid områdets tillgänglighet särskilt med kollektivtrafik, med cykel och till fots, vid trafikarrangemang samt vid kultur-, landskaps- och naturmiljövärden. På området ska ingen betydande bosättning anvisas och verksamheten får inte vara störande för närliggande bostäder.
- Stor transformatorstation (Toby). Med objektsbeteckningen anvisas de stora transformatorstationerna i Toby och Kristinestad som hör till elnätet med en spänning på 400 kV. På området gäller bygginskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen.
- Kraftledning (Toby–Höysälä och Sundom–Helsingby)
- Stomvattenledning (Storkyro–Lillkyro–Toby, Jurva–Laihela–Vasa)
- Överföringsavlopp (Veikars–Helsingby–Vasa)
- Ny vägsträckning eller vägavsnitt som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang (riksväg 3 på avsnittet Helsingby–Laihela)
 - Planeringsbestämmelse: Nya vägsträckningar eller vägavsnitt som bör förbättras och speciellt avsnitt med omkörningsfiler bör planeras och anläggas samtidigt med övrig planering av markanvändningen och förverkligande av den. I den mer detaljerade planeringen bör nödvändiga trafikförbindelser (ss. anslutnings- och parallellvägsarrangemang, under- och överfarter, ekologiska korridorer) beaktas och tillräckliga arealer reserveras för dem. Vid planering och förverkligande av en

vägsträckning bör konsekvenserna för den omkringliggande markanvändningen samt kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas.

- förbindelseväg (7161)
- Banavsnitt som ska förbättras (Vasa förbindelsebana)
 - På banområdet gäller bygginnskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen.
 - Planeringsbestämmelse: På banavsnittet mellan Vasa och Seinäjoki bör uppmärksamhet fästas vid utveckling av snabb och säker spårtrafik, vilket förutsätter avsnitt med dubbelspår eller mötesplatser i närheten av Laihela, Tervajoki och Storkyro trafikplatser samt ett minskat antal plankorsningar. Dubbelspår och mötesplatser möjliggör även en utveckling av närtågstrafik.
 - Godstrafiken på Sydbottenbanan mellan Kaskö och Seinäjoki bör säkerställas. I planeringen bör man fästa uppmärksamhet vid trafiksäkerheten samt trafikeringshastigheten genom att avlägsna plankorsningar och förbättra banans bärighet. Dessutom bör elektrifiering av banan samt behövliga terminal- och lastningsområden möjliggöras.

Planeringsområdet gränsar till ett område för kemisk industri och lagring (Långskogen).

Dessutom berörs hela landskapet av planeringsbestämmelser för handel, myrar, översvämningsrisk, sura sulfatjordar och placering av solenergi. Planeringsrekommendationer har anvisats till tysta och mörka områden.

3.1.2 Österbottens landskapsplan 2050

Österbottens förbund har övergått till en rullande planläggning och i anslutning till detta inleddes utarbetandet av Österbottens landskapsplan 2050 28.9.2020. Landskapsplanen 2050 har varit framlagd som utkast 27.4–31.5.2023.

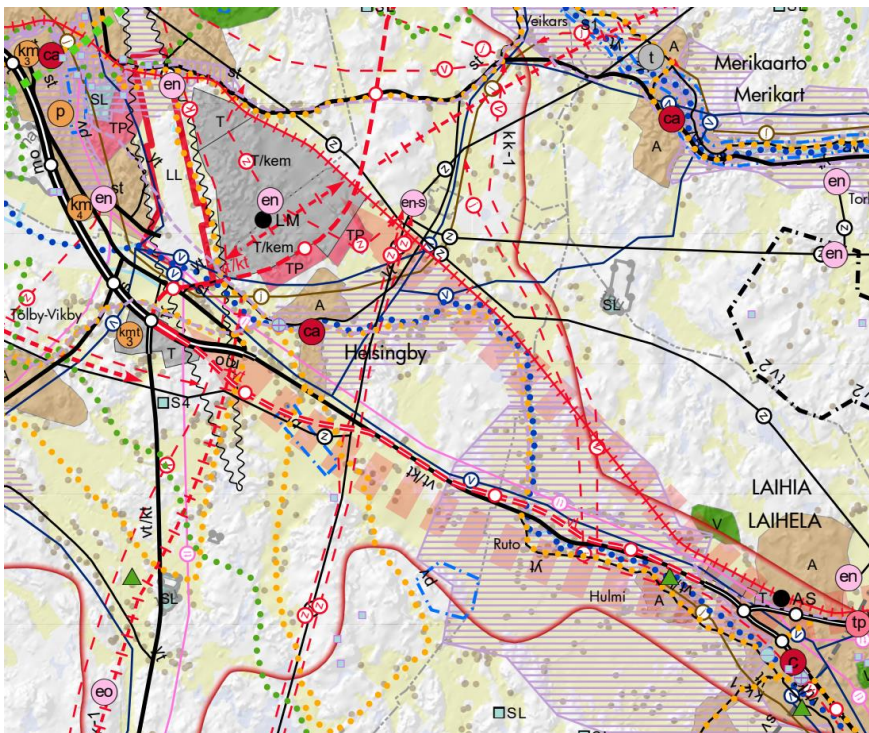

Bild 3. Utdrag ur utkastet till Österbottens landskapsplan 2050.

Jämfört med gällande landskapsplan 2040 har utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 reviderats i fråga om följande:

- Avgränsningen av Granholmsbackens område för arbetsplatser har utvidgats i den omedelbara närheten av planeringsområdet
- Till Vasa flygplats anvisas ett behov av tågtrafikförbindelse (Strandbanan)
- Toby ådals kulturlandskap som är värdefullt på landskapsnivå har justerats till ett nationellt värdefullt landskapsområde med benämningen Toby ås kulturlandskap.
- Till den östra sidan av området anvisas ett behov av ett förbindelsebehov för en gasledning
- Ett förbindelsebehov för en kraftledning anvisas som en dubbel sträckning i stället för en i den södra delen av planeringsområdet. Den nya förbindelsen går mellan Juthskogen och Toby och en förbindelse mot nordost går från Toby till Långskogen.
- På avsnittet Vikby–Martois–Kuni anvisas en alternativ vägsträckning för riksvägen
- Sträckningen för en riktgivande eller alternativ vägsträckning (två körbanor) har justerats lite på riksväg 3 på avsnittet Helsingby–Laihela
- Fasta fornlämningar har kontrollerats baserat på Museiverkets register och av denna orsak har objektet Tryselibacken inte anvisats i området
- Nya planskilda korsningar till Alakylä, Helsingby och Granholmsbacken

3.2 Generalplan

3.2.1 Strategisk generalplan

Korsholms kommuns strategiska generalplan godkändes av kommunfullmäktige 10.6.2013, 85 §. Den strategiska generalplanen har inga rättsverkningar. I den strategiska generalplanen talas om Södra och Östra Korsholm, där Helsingby–Toby område ingår. Målet är att befolkningsökningen i Södra och Östra Korsholm är 1 300 nya invånare fram till 2040. Av dessa väntas majoriteten bo i Helsingby område.

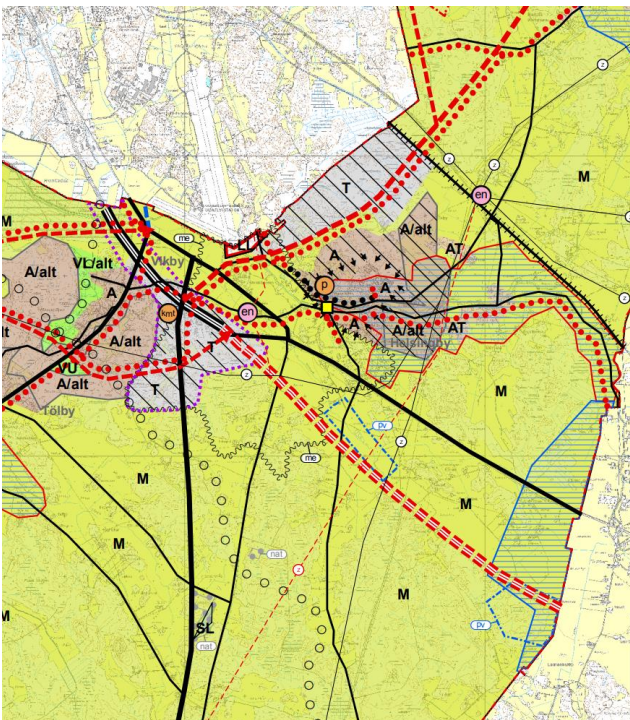

Bild 4 Utdrag ur Korsholms kommuns strategiska generalplan.

3.2.2 Generalplanering

Ingen generalplan med rättsverkningar har utarbetats för området. Väster om planeringsområdet gäller följande delgeneralplaner:

- Delgeneralplan för Toby–Granholmsbacken (lagakraftvunnen 2012)
- Delgeneralplan för Tölby–Vikby (lagakraftvunnen 2017)
- Ändring av delgeneralplan för Granholmsbacken i Toby (lagakraftvunnen 2018)

3.3 Detaljplan

Inom delgeneralplanens avgränsning finns detaljplanerade områden i Toby. Reserveringarna i detaljplanerna i Toby gäller boende och rekreation.

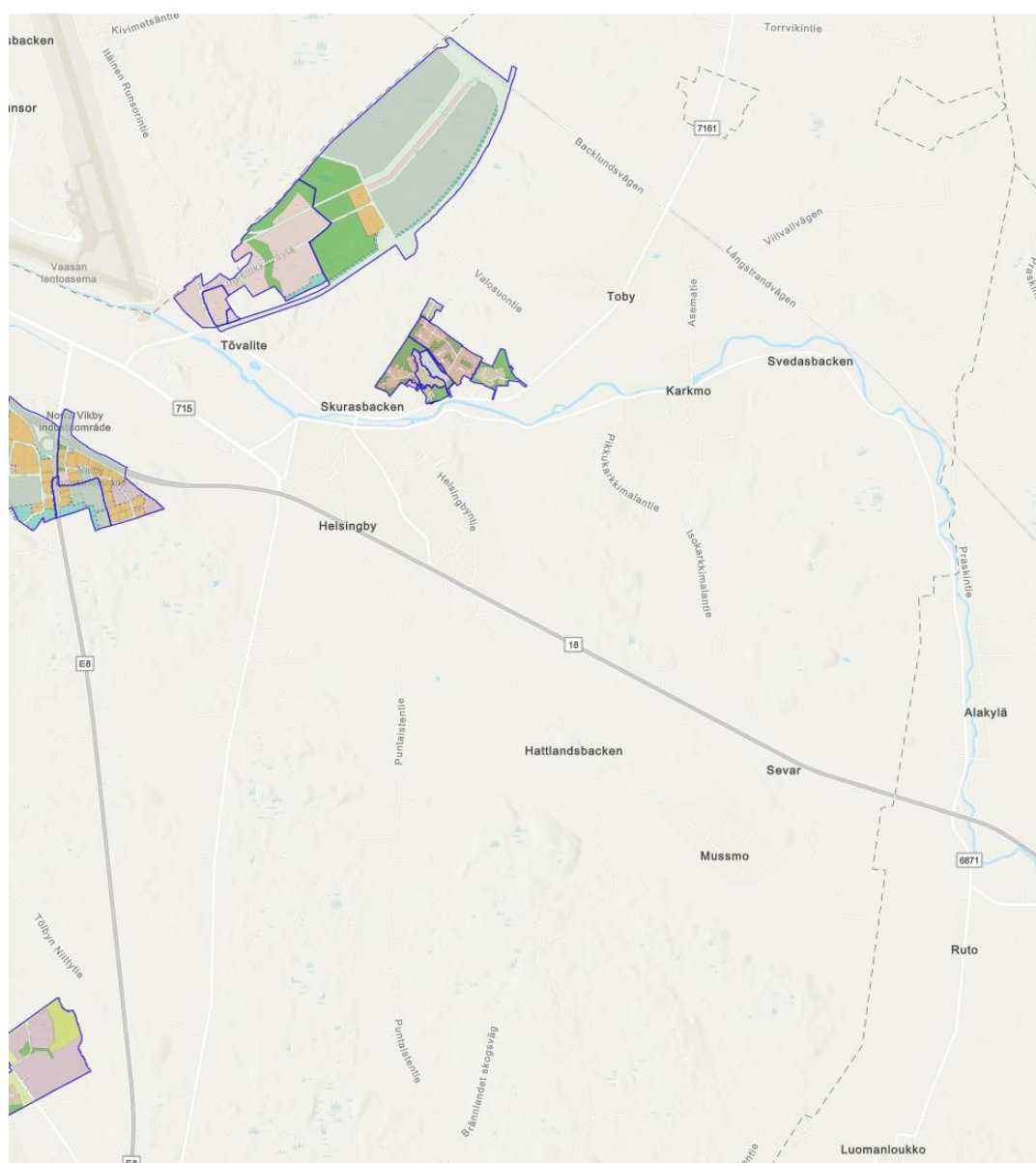

Bild 5. Utdrag ur sammanställningen av detaljplanerna. Planområdet gränsar till Granholmsbackens industriområde i Toby. De gällande detaljplanerna i området finns i Tobyområdet.

3.4 Utredningar som ska göras för planarbetet

Följande utredningar har gjorts för planarbetet:

- Kulturmiljöutredning för Helsingby–Toby–Karkmo, Tidorum – arkitektur och byggnadsvård 2021
- Naturutredning Helsingby–Toby, Carina Rönn 2020

Under planarbetet utarbetas dessutom följande planer:

- Arkeologisk inventering
- Dagvattenplan
- Trafikplan
- Bullerutredning

3.5 Övriga planer och utredningar

3.5.1 Byggnadsordning

Korsholms kommuns byggnadsordning godkändes av kommunfullmäktige 10.6.2013 och den trädde i kraft 1.8.2013. Byggnadsordningen håller på att förnyas.

3.5.2 Miljöskyddsföreskrifter

Västkustens miljöenhets miljöskyddsföreskrifter har godkänts av Korsholms kommunfullmäktige och de har trätt i kraft 3.11.2014. Miljöskyddsföreskrifterna baserar sig på miljöskyddslagen och avsikten är att de ska komplettera lagen med tanke på lokala förhållanden för att förebygga förorening av miljön och för att skapa en sund, trygg och trivsamt miljö. Bestämmelserna tillämpas inte för verksamhet som kräver tillstånd eller anmälan enligt miljöskyddslagen.

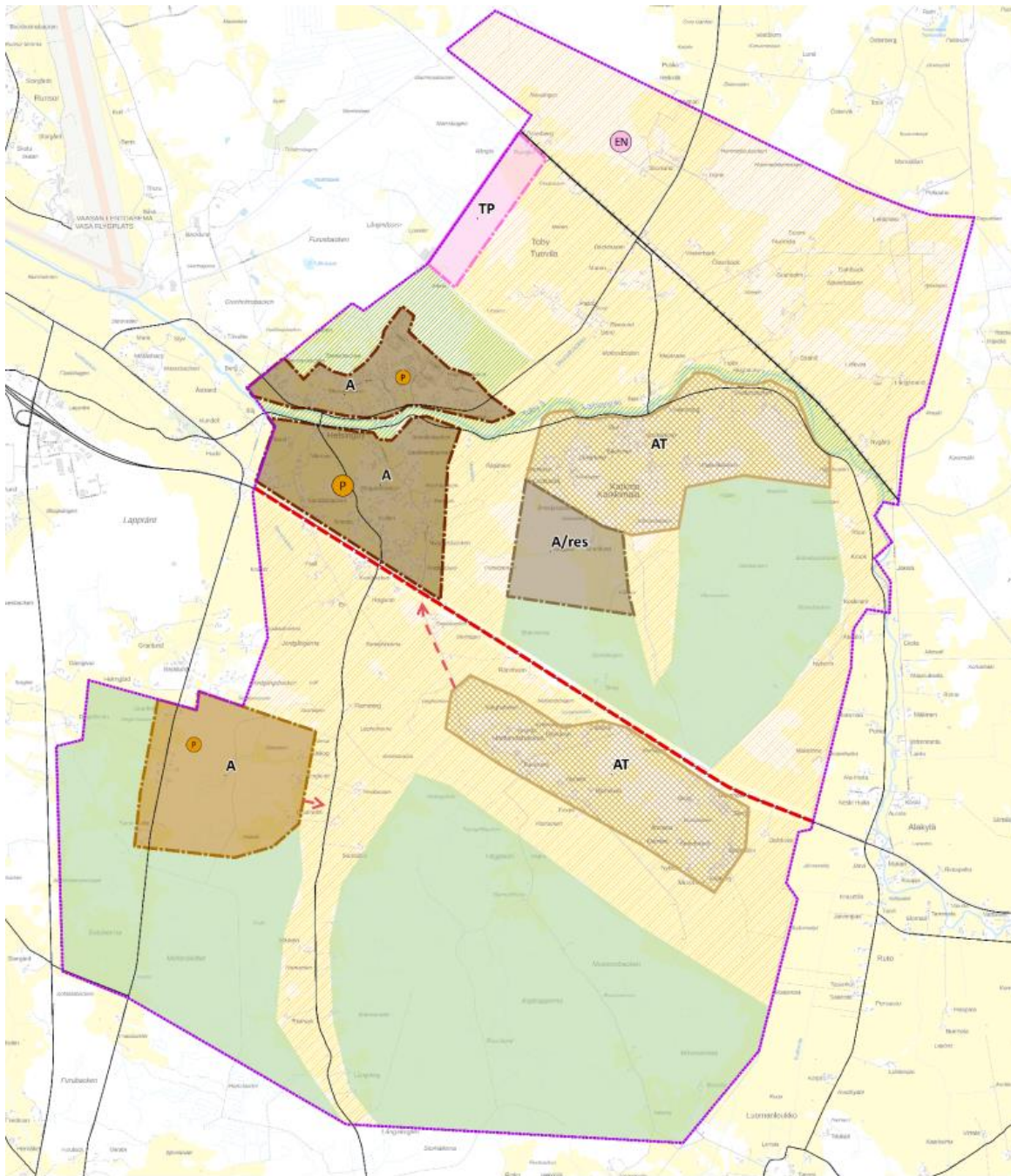
3.5.3 Kommunstrategi

Korsholms kommunstrategi godkändes av kommunfullmäktige 15.3.2018. Strategins mål tar sikte på en vision om hurdan Korsholm ska vara 2030. I nämndernas årliga dispositionsplaner samordnas verksamheten och budgeten med kommunstrategin.

”I Korsholm är invånarna i centrum. Vår välfärd och styrka bygger på delaktiga och engagerade korsholmare, en god service, ett rikt socialt kapital, mångsidiga och unika boendemiljöer, välmående företag och en sund ekonomi. I Korsholm är det nära överallt: till naturen, till servicen, till arbetsplatsen och ut i världen.”

3.5.4 Visionsplan för Helsingby–Toby område

I visionsplanen för Helsingby–Toby behandlas hur områdets attraktionskraft kan ökas och hur styrkorna med området kan utnyttjas. I visionsplanen ges förslag på hur Helsingby–Toby-området ska profileras och hur potentiella nya invånare ska fås intresserade av framför allt Helsingby. Visionsplanen har utarbetats 2021. I visionsplanen koncentreras områden för boende till båda sidorna av Toby å/ Laihela å medan de södra delarna av planeringsområdet huvudsakligen har lämnats kvar som sammanhållna skogsområden. Tyngdpunkten för kommersiell service finns i Helsingby. I den norra delen av Toby finns ett arbetsplatsområde som ansluter till Granholmsbackens industriområde utanför planområdet.

VISIONSPLAN FÖR HELSINGBY - TOBY / HELSINGBY - TUOVILAN VISIOSUUNNITELMA

Utvecklingsbeteckningar - Kehitysmerkinnät

- Tyngtpunktsområde för bosättning, kompletterande byggnation
Asumisen painopistealue, täydennysrakentaminen
- Tyngtpunktsområde för bosättning, nybyggnation
Asumisen painopistealue, uudisrakentaminen
- Tyngtpunktsområde för bosättning, reservbyggnation
Asumisen painopistealue, reservalue
- Byaområden
Kyläalueet
- Tyngtpunktsområde för arbetsplatser
Työpaikkojen painopistealue

- Helsingby, kommersiell och offentlig service
Helsingby, kaupalliset ja julkiset palvelut
- Närservice
Lähipalvelut
- Samhällsteknisk service
Yhdyskuntatekniset palvelut
- Tyngtpunktsområde för rekreation och friluft
Virkistysen ja ulkoilun painopistealue
- Jord- och skogsbruksområden, glesbebyggelse
Maa- ja metsätalousalueet, haja-asutus
- Enhetliga skogsområden
Yhtenäiset metsäalueet

- Behov av vägförbindelse
Tien yhteystarve
- Riksväg 3. Vid den noggrannare planeringen
bör behov för parallellanslutningar beaktas.
Valtatie 3. Tarkemman suunnittelun
yhteydessä tulee huomioida tarve rinnakkais-
tietratkaisuille.
- Järnväg
Rautatie
- Väg
Tie

Bild 6. Utdrag ur visionsplanen.

3.5.5 Utvecklingsplan för Södra Korsholm

En kommitté som tillsatts av Korsholms kommunstyrelse har våren 2021 utarbetat en utvecklingsplan för Södra Korsholm. Utvecklingsplanen har utarbetats baserat på mål för service och befolkningsökning som beskrivits i den strategiska generalplanen. Arbetet är ett resultat av flera utvecklingsprojekt som pågår i Södra Korsholm, såsom genomförandet av GigaVasa-området, förbättringen av riksväg 3 på avsnittet Helsingby–Laihela, förbindelsen mellan riksväg 8 och 3 och de alternativa sträckningarna för Hamnvägen.

3.5.6 Övriga utredningar som utnyttjas i planarbetet

I planarbetet utnyttjas dessutom följande utredningar som utarbetats tidigare:

- Plan för hantering av översvämningsrisker i Toby ås vattendragsområde för åren 2022–2027 - Översvämningsgruppen för Toby vattendragsområde, NTM-centralens rapporter 47|2021
- Riksväg 3 på avsnitt Helsingby–Laihela, komplettering av miljökonsekvensbedömning (Korsholm, Laihela) till tidigare bedömning från 28.2.2020, NTM-centralens rapporter 47|2022
- Riksväg 3 på avsnittet Helsingby–Laihela, översiktsplan (Korsholm, Laihela) – program för miljökonsekvensbedömning, Ramboll Finland, NTM-centralens rapporter 13|2019
- Flygbullerområden för Vasa flygplats åren 1994 och 2010, Luftfartsverkets rapport A13/95, Vanda

4. Arbetskedan och tidsschema

Om ordnande av deltagande och växelverkan stadgas i kapitel 8 i markanvändnings- och bygglagen. Tidsschemat för planeringen preciseras vartefter att planeringen framskrider.

Tabell 1 Planens preliminära tidsschema

Tidsschema	Arbetskede
04–06/2023	Inledningsskede
08/2023–06/2024	Beredningsskedet
08/2024–06/2025	Förslagsskede
08–10/2025	Godkännande
12/2025	Planen träder i kraft

4.1 Information

Korsholms kommun publicerar sina kungörelser i tidningarna Vasabladet och Ilkka-Pohjalainen, på kommunens webbplats och på kommunens officiella anslagstavla. Det offentliga planläggningsmaterialet sammanställs för framläggande i olika skeden av planläggningen. Materialet är framlagt i ämbetshuset och på kommunens webbplats www.korsholm.fi.

4.2 Planläggningens skeden

4.2.1 Startskedet

- Kommunfullmäktige har 25.10.2021 § 118 via beslut om planläggningsprogrammet 2022-2026 beslutat att Helsingby-Toby delgeneralplan ska inledas.
- Framtids- och utvecklingssektionen har 9.6.2022 § 24 godkänt målsättningarna för Helsingby-Toby delgeneralplan.
- För planen utarbetades en landskaps- och kulturmiljöutredning 2021. Ett informationsmöte om inventeringen ordnades 23.8.2022.
- Inledningsskedets myndighetssamråd hölls 7.6.2023 (66 § MBL). Vid samrådet behandlades arbetsprogrammet, PDB och utredningssituationen.
- Samhällsbyggnadsutskottet har 7.6.2023 § 96 tagit beslut om att omfatta programmet för deltagande och bedömning och framlägga det i minst 30 dagar (63 § MBL).
- Inledande av delgeneralplanering har anhängiggjorts __.__.2023.
- Programmet för deltagande och bedömning läggs fram och det är tillgängligt på kommunens webbplats under hela planeringsarbetets gång. Programmet för deltagande och bedömning uppdateras vid behov.
- Programmet för deltagande och bedömning har varit framlagt __.__.2023.
- Kungörelse om att planen blivit anhängig har publicerats på kommunens anslagstavla och i kommunens officiella informationstidningar Vasabladet och Ilkka-Pohjalainen.
- Intressenternas mål sammanställs vid en målworkshop som ordnas __.__.2023.

4.2.2 Beredningsskedet

- I samband med planarbetet utarbetas dagvatten-, trafik-, buller- och fornlämningsutredningar.
- Ett utkast till delgeneralplanen utarbetas. Med beaktande av utgångspunkterna beaktar utkastet i mån av möjlighet de mål som ställts upp för planen.
- Ett arbetsmöte ordnas för myndigheterna.
- Utkastet till delgeneralplan uppskattas bli färdigt under våren 2024.
- Planutkastet behandlas av samhällsbyggnadsnämnden __.2024
- Utkastet till delgeneralplan läggs fram för intressenternas ställningstaganden under perioden __-__-:2024.
- Om planutkastet ordnas ett informationsmöte för allmänheten __.2024.
- Under tiden för framläggandet är det möjligt att framföra sin åsikt om planutkastet 62 § MBL och 30 § MBF).
- Baserat på den inlämnade responsen utarbetas bemötanden som presenteras i förslagsskedet.

4.2.3 Förslagsskede

- Delgeneralplanen justeras utifrån de åsikter och utlåtanden som lämnats in i utkastskedet samt under myndighetssamrådet. Utifrån den respons som lämnats in utarbetas ett officiellt planförslag.
- Samhällsbyggnadsutskottet behandlar planförslaget __.202_ och materialet läggs fram offentligt (65 § MBL; 19 § MBF) för framförande av skriftliga anmärkningar.
- Om planförslaget begärs utlåtanden av myndigheterna.
- Under tiden för framläggandet är det möjligt att lämna in en skriftlig anmärkning mot planförslaget (65 § MBL och 19 § MBF).
- Till de anmärkningar som lämnats in mot planförslaget utarbetas bemötanden som presenteras i samband med godkännandet.
- Planförslaget revideras vid behov och betydande ändringar förutsätter att planen läggs fram på nytt. De som lämnat in en anmärkning och samtidigt meddelat sin adress tillsänds planläggarens bemötande, vid behov ordnas myndighetssamråd i förslagsskedet, 66 § MBL

4.2.4 Godkännande

- Baserat på respons som inlämnats på planförslaget utarbetas materialet för godkännandet (små och tekniska justeringar).
- Kommunstyrelsen lägger fram delgeneralplanen för godkännande av kommunfullmäktige.
- Delgeneralplanen godkänns av kommunfullmäktige.
- Beslutet om att godkänna planen kan överklagas till förvaltningsdomstolen.

4.2.5 Planen träder i kraft

- Om beslutet att godkänna planen inte överklagas träder delgeneralplanen i kraft genom en kungörelse (93 § MBF).

5. Intressenter

Intressenter i planändringsprocessen är enligt 62 § i markanvändnings- och bygglagen områdets markägare samt de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas avsevärt av planen. Intressenter är även de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planeringen. Intressenterna möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma planlösningens konsekvenser och framföra sin skriftliga eller muntliga åsikt i frågan.

Centrala intressenter för arbetet med delgeneralplanen är:

- Markägare, invånare, föreningar och företag
 - invånare och markägare på området och på grannfastigheterna
 - övriga invånare och markägare i närområdena
 - föreningar och företag som är verksamma i området
- Korsholms kommuns berörda förvaltningsområden
- Övriga myndigheter
 - NTM-centralen i Österbotten
 - NTM-centralen i Södra Österbotten
 - Österbottens förbund
 - Österbottens museum
 - Museiverket
 - Vasa stad
 - Laihela kommun
 - Trafikledsverket
 - Österbottens räddningsverk
 - Skogscentralen
 - Västkustens miljöenhet
 - Finavia
- Samhällsteknik
 - telefon-, el- och energibolag
 - Fingrid

Förteckningen över intressenter kompletteras vid behov.

6. Konsekvensbedömning

Utgångspunkten för konsekvensbedömningen är den plikt att utreda planens konsekvenser som avses i 9 § i markanvändnings- och bygglagen. Vid utredning av planens konsekvenser ska enligt 1 § i markanvändnings- och byggförordningen beaktas tidigare gjorda utredningar samt andra omständigheter som inverkar på behovet av utredningar för att kunna bedöma vilka direkta och indirekta konsekvenser genomförandet av planen har. Vid bedömningen av konsekvenserna beaktas planens uppgift och syfte.

6.1 Influensområde

I det centrala influensområdet ingår planeringsområdet med angränsande områden. Konsekvenserna bedöms vid behov även i större utsträckning om de kan anses sträcka sig utanför det centrala influensområdet.

6.2 Konsekvenser som ska bedömas

Konsekvenser kommer att bedömas i enlighet med 9 § i markanvändnings- och bygglagen och § 1 i markanvändnings- och byggförordningen i fråga om konsekvenser för:

- 1) människornas levnadsförhållanden och livsmiljö
- 2) jordmånen och berggrunden, vattnet, luften och klimatet
- 3) växt- och djurarterna, naturens mångfald och naturresurserna
- 4) områdes- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomi samt trafiken
- 5) stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön.

När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas. Om sådana betydande konsekvenser av generalplanen som avses i 9 § i markanvändnings- och bygglagen sträcker sig till en annan kommuns område ska kontakt tas i nödvändig omfattning med kommunen i fråga i samband med att planens konsekvenser utreds. Vasa stad och Laihela kommun är de centrala intressenterna för arbetet med delgeneralplanen.

7. Kontaktuppgifter

Mer information om planläggningen fås av Korsholms kommun.

adress: Centrumvägen 4, 65610 Korsholm
e-postadress: fornamn.efternamn@korsholm.fi

Planläggningschef

Jonas Aspholm
telefon: +358 44 727 7905

Planläggare

Anne Holmback
telefon: +358 44 727 1223

Planläggningskonsult

Sweco Finland Oy

Projektets huvudplanerare:

Jouko Riipinen, DI

Projektchef:

Maritta Heinilä arkitekt SAFA, ENH-506

Ansvariga planerare:

Jenny Jungar, arkitekt ENH-564
Maria Kirveslahti, FM

e-postadress: fornamn.efternamn(at)sweco.fi